

Protokoll fra møte i Teologisk nemnd 18. mars 2021

(Godkjent per epost 10. mai 2021)

Til stede:

Tron Fagermoen (leder), Tore Johnsen, Stein Reinertsen, April Maja Almaas, Merete Thomassen, Tone Stangeland Kaufman, Marius Timmann Mjaaland, Kari Storstein Haug, Oddvar Johan Jensen, Marthe Kristine Østerud Primstad, Hilde Marie Øgreid Movafagh

Fra sekretariatet:

Elise Sandnes, Berit Hagen Agøy, Einar Tjelle, Knut Hallen (enkelt saker), Per Ivar Våje (enkelt sak), Beate Fagerli (sekretær)

Åpning og presentasjonsrunde

Tron Fagermoen åpnet møtet. Merete Thomassen ledet nemnda i morgenbønn.

TN 00/21 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste ble godkjent.

TN 01/21 Protokoll fra TN-møte 21. september 2020

Vedtak:

Protokollen var godkjent per e-post og ble tatt til orientering.

TN 02/21 Konstituering – valg av arbeidsutvalg

Vedtak:

TN oppnevnte Kari Storstein Haug og Merete Thomassen som medlemmer av TNs arbeidsutvalg (TN/AU) i tillegg til leder.

TN 03/21 Orienteringer

TN 03/21/1	MKR-protokoll, 2.–3. februar 2021
TN 03/21/2	KISP-referat fra møte 3. desember 2020
TN 03/21/3	TN i MKR-struktur og Dnks økumeniske og interreligiøse engasjement (muntlig orientering v/Berit Hagen Agøy)

- TN 03/21/4 Den norske kirkes økumeniske avtaler (*mundlig orientering v/Tron Fagermoen og Beate Fagerli*)
- TN 03/21/5 Nytt fra den verdensvide kirke – orienteringer fra Kirkenes verdensråd (KV), Det lutherske verdensforbund (LVF), Konferansen av europeiske kirker (KEK), Communion of Protestant Churches in Europe (CPCE) og Porvoo-fellesskapet
- TN 03/21/5/1 KVs Faith and Order-document 230: Love and Witness
- TN 03/21/5/2 KVs Faith and Order-document 226: Cultivate and Care
- TN 03/21/5/3 KVs Assembly Booklet: Christ's love moves the world to reconciliation and unity
- TN 03/21/6/1 KM-sak: Mer himmel på en truet jord
- TN 03/21/6/2 Bispemøtet: Guds skaperverk – vårt hjem
- TN 03/21/7/1 Nådens fellesskap: Protokoll
- TN 03/21/7/2 Dnk: Tjenesteordninger
- TN 03/21/7/3 Ordinasjon i Metodistkirken
- TN 03/21/8 Kirken i møte med jødedom og jøder - Teologiske og praktiske perspektiver på Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder i dag
- Andre orienteringer

Vedtak:

TN tok sakene til orientering.

TN 04/21 Prioriteringer i TNs mandatperiode 2021 - 2023

TN 04/21/1 TN-mandat vedtatt november 2020

TNs behandling:

Tron Fagermoen innledet til saken og orienterte om mulige arbeidsmetoder og de innspill som har kommet til nemnda fra MKR og sekretariatet. TN vektla følgende:

- Det er ønskelig med fokus og fordypning i enkeltsaker fremfor å rekke over alt.
- Et tema det er behov for å jobbe videre med, er folkekirkeekklesiologi og luthersk identitet sett i lys av dagens behov for avkolonialisering i en virkelighet som preges av mangfold, jf. urfolk, nasjonale og andre minoriteter og migrasjon.
- Et særlig aktuelt område det er viktig å jobbe videre med, er kirkelig omorganisering og dens teologiske konsekvenser, særlig med tanke på embedsteologi og økumeniske avtaler
- Digital omlegging av kirkelig arbeid og tjenester, bl.a. som konsekvens av koronapandemien, får konsekvenser for teologi og kirkelig praksis.
- Det bør vurderes hvorvidt og hvordan vi fortsetter arbeidet med religionsdialog, særlig med tanke på tilsynets funksjon.

Vedtak:

1. TN tar innspill fra MKR og sekretariatet til orientering.
2. TN ber sekretariatet og TN/AU om at nemndas innspill til saker og prioriteringer for inneværende periode tas med i videre forberedelser for mandatperioden.
3. TN ber om å få saken opp på sitt møte i september 2021 for endelig behandling.

TN 05/21 KRs arbeid med kristne migranter

TN 05/21/1 KR-sak 35 Kristne migranter – nasjonal handlingsplan

TN 05/21/2 Sak om kristne migranter til høring i bispedømmene

TNs behandling:

Per Ivar Våje la frem saken og ba om innspill til videre behandling av et grunnlagsdokument som kan gi saken teologisk forankring. TN kom med følgende innspill:

- MKRs arbeid med «Frykt ikke!»-saken om fremmedfrykt og rasisme gir en viktig bakgrunn for en gammel problematikk. Det er viktig å huske at Norge har vært flerkulturelt i lange tider, og hvor majoritetskirken bærer med seg en komplisert arv. Hvordan kan vi bidra til en teologisk avkolonisering av folkekirken?
- Saken bør også drøftes fra et menighetsperspektiv. Både migrantkirker og lokalmenigheter trenger hjelp til samhandling og teologisk samtale lokalt. Det finnes ressurser bl.a. hos Churches Commission for Migrants in Europe (CCME), Det Norske Misjonsselskap (NMS), Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA) og «Fremtiden bor hos oss».
- Viktig og berikende arbeid. De åtte holdningene i handlingsplanen er bra, men en bør være obs på asymmetri mellom majoritet og minoritet, for eksempel når det gjelder språk, og hvem vi definerer som kristne migranter. Det er viktig for katekumenatet for konvertitter, andregenerasjons innvandrere, barn og «dåpens utenforskap».
- Det er behov for teologisk forankring samtidig som teologi ligger implisitt i handlingsplanen. Det gjør det interessant å ha en kritisk dialog med handlingsplanen. Kunne en tenke seg et samarbeid med migranter i arbeidet med et teologisk grunnlagsdokument?
- Nettverket i Norges Kristne Råd (NKR) er viktig, men vi må huske Dnks store økonomiske og personalmessige ressurser, jf. nordmenn i utlandet og Sjømannskirken. Økumenikk har mye å tilføre saken. Vi bør finne flere ekklesiologiske nøkler til å utarbeide dette tydeligere.
- Det handler om det usagte; blindsonen i møte med andre kulturer, spiritualitet og teologiske perspektiver. Handler dette om forholdet til migrantmenigheter eller møte med enkeltmennesker og kristne migranter?
- TN kan gi innspill til kirkeforståelse og forståelsen av døpte i denne sammenhengen.
- Aktuelle ressurser og forslag til ressurspersoner ble gitt.

Vedtak:

TN ber om at innspill fra samtalen om teologiske momenter, metode, ressurspersoner og ressurser tas med i det videre arbeidet med kristne migranter

TN 06/21 Utkast til KM-sak: Den norske kirkes globale oppdrag

- TN 06/21/1 Den norske kirkes globale oppdrag
- TN 06/21/2 Vedlegg: Dnks økumeniske og internasjonale engasjement
- TN 06/21/3 Vedlegg: Bakgrunnsdokument Dnks globale oppdrag

Kari Storstein Haug la frem saken. Det etterlyses et mer konkret, profilert og strategisk orientert vedtak til saken, og hva misjonale tenkning innebærer globalt og lokalt.

- Tenk strategi innenfor en viss tidsperiode.
- Saksdokumentet handler om mye, men bør konsentreres rundt vedtak.
- Viktig å legge vekt på: 1) Communion-perspektivet, 2) Trosopplæring og det globale og misjonale perspektivet 3) Lokalt engasjement – møtet mellom lokale menigheter og gjensidig utveksling.
- Mer fokus på gjensidighet; kirkene i verden har mye å bidra med til oss.

- Dokumentet bør ses i forhold til andre strategidokumenter: Dnks identitet og oppdrag (2004), Mer himmel på jord (2018).
- Et viktig stikkord er f.eks. trosopplæring. Vi bør huske at det er mer enn Dnks oppdrag, det er den verdensvide kirkes oppdrag, det bør påvirke tittelen.
- Samarbeidsrådet menighet og misjon (SMM) og andre organisasjoner bør trekkes inn.

Vedtak:

TN ber sekretariatet om å ta med seg innspill fra samtalen i utvikling av fagmateriale, metoder og andre ressurser, som igjen kan brukes til bruk i kompetansebygging.

TN 07/21 Oppfølging Religionsdialog og kirkelige handlinger

TN 07/21/1 Svenska kyrkan - De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext

TN 07/21/2 Religionsmötet ved kirkelige handlinger – En veiledning fra Bispemötet

TNs behandling:

Hilde Marie Øgreid Movafagh innledet til saken og orienterte om TNs besøk til Stockholm i 2019, hvor nemnda bl.a. ble gjort kjent med biskopene i Svenska kyrkans arbeid med kirkelige handlinger i en flerreligiøs kontekst.

Vedtak:

TN ber om å få saken tilbake på sitt neste møte.

TN 08/21 LVF: Studieprosess om luthersk identitet

TN 08/21/1 Letter on Lutheran Identity Survey

TNs behandling:

Oddvar Johan Jensen innledet til saken. Hovedproblemstillingen er at dette skal frem for LVFs generalforsamling i 2023 og bør være en større og mer omfattende prosess. TNs innspill er:

- Spørreskjemaet er gitt en teologisk profil som ikke alle av oss applauderer. Et annet spørsmål er behovet for en nasjonal debatt om hva er luthersk identitet er.
- Igjen dukker behovet opp for avkolonisering av luthersk teologi.

Vedtak:

- 1) TN ber TN/AU og sekretariatet ta seg av spørreundersøkelsen fra Det lutherske verdensforbund (LVF).
- 2) TN ber om at TN/AU i samarbeid med sekretariatet kommer med innspill til hvordan LVFs prosess om luthersk identitet kan behandles videre.

TN xx/21 Nattverden – SAKEN UTSETTES

TN 09/21 MKR-sak: Strategi for Mellomkirkelig råds engasjement for rettferdig fred i Palestina og Israel

Berit Hagen Agøy innledet til saken. Revisjonen av gjeldende strategi tydeliggjør hvilke strategiske momenter som hører til hvor i strategien. TN bes særlig om å melde inn momenter til hva som er trosbasert, og hva som er rettighetsbasert.

TN hadde følgende innspill:

- Et nytt utvalg er opprettet av Bispemøtet og MKR for å arbeide bl.a. med sionisme og relasjonen til jødene. Vi har et særlig ansvar for kristne trossøsken, men har vi det også for jødene, og hvordan reflekteres dette i strategien? Balansegangen mellom hvordan vi kan bidra til å skape fred, og hvordan vi påpeker urett, er vanskelig. Det er riktig å velge perspektiv nedenfra. Men det er en spenning knyttet til andre kirkers syn og tilknytningen til Det hellige land. Det er også spørsmål om selverkjennelse i forhold til hvordan vi har behandlet det jødiske folk opp gjennom historien.
- Er det en god grunn for at både fred i Palestina og Israel, Den norske kirkes forhold til jødedom og samarbeidet med Det Mosaiske Trossamfund er lagt inn i én og samme sak?
- John Munayer fra Rossing Center bidrar interessant til diskusjonen om BDS.
- Utkastet er bra, men kan forkortes og spisses til det vi kan bidra med: en teologisk refleksjon og samtidig indremedisinsk motstand mot kristensionisme.
- Det er en solid og lærerik strategi der de forskjellige temaene holdes sammen fordi de griper over i hverandre. Men kan rettighets- og trosbaserte prioriteringer adskilles, og kan vi være mer selvkritiske, jf. rasisme og antisemittisme?
- Israel og Palestina-politikken er den viktigste årsaken til at dialogen med jøder verden over går i stå. Når det gjelder BDS, se [MKRs uttalelse fra november 2017](#).
- Det er ønskelig at TN er representert i det nye utvalget, og at nemnda får følge utvalgets arbeid videre.

Vedtak:

TN ber sekretariatet om å ta med seg innspillene som kom frem i samtalen, i sitt videre arbeid med strategien.

TN 10/21 Eventuelt

- Datoer for TN-møter 2021–2023
Saken ble utsatt.

Neste møte i TN: **16.–17. september 2021.**